

INFOPÄEV “TARGALT TOETUSTENI: TULEMUSLIK PROJEKTIKIRJUTAMINE JA SOBIVAD RAHASTUSMEETMED”

MERLE EINOLA
Pärnumaa Arenduskeskus, toiduKOBAR kogukonnajuht
28.02.2025.

10:00 Kogunemine ja tervistuskohv

10:15 Projektikirjutamise põhitõed. Toetused toidu- ja joogitootjatele. **Merle Einola, SA PA**

11:15 **SIRUTUSPAUS**

11:30 Avanenud ja avanevad PRIA toetusvoorud. **Kristel Võsu ja Kersti Pille,**
PRIA teenusejuhid

11:45 Tähelepanekud PRIA investeringutoetuste taotluste menetlemisel – soovitusel
ettevõtjatele. **Kristel Võsu ja Kersti Pille, Allar Korjas**

12:15 PRIA konkurentsivõime suurendamise investeringutoetus ja määruse
muudatused. **Allar Korjas, Regionaal- ja Põllumajandusministeerium**

13:00 **LÖUNA**

13:45 Projekti rahastamise lahendused Maaelu Edendamise Sihtasutuse (MES) laenu ja
käenduse abil. *MES analüütik* **Kristiina Raba**

15:00 Kokkuvõtted ja päeva lõpetamine

TOIDUKOBAR

PÄRNUMAA ARENDUSKESKUS

- Toiduinnovatsiooni ja tööstussümbioosi toetamine. Ettevõtjate areng ja toodete arendamine.
- Õppereisid, koolitused, infopäevad.
- Koostöö teadus- ja arendusasutustega, kelle tegevus on seotud toiduressursside väärindamisega:
- Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus (TFTAK)
- Tehisintellekti- ja robotikakeskus AIRE
- Eesti Maaülikooli Polli Aiandusuuringute keskus. PlantValor kompetentsikeskus – teaduspõhiselt taimsest toorainest kõrge lisandväärtusega toodeteni!
- Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooli õppekööök väiketootmiseks.

TOIDUTRENDID MAAILMAS

KRISTEL VENE, TAL TECH TEADLANE

- Fermenteeritud toit
- Liha alternatiivid (hernevalk, seenevalk, jt taimsed valgud)
- Funktsionaalne toit (soodustab ajutööd, aitab uinuda)
- Putuktoit
- Kõrvalsaaduste väärindamine, ringbiomajandus
- Kohaliku toidu väärindamine kasvab, kõrgtehnoloogiad
- EL suundumus – VKE toetamine, innovatsioon
- Toiduohutus, **toiduturvalisus**
- Eesti toidu eelis – puhas tooraine, usaldus tootjate vastu (Aasia, Araabia maad)

EL Struktuurifondid 2021-2027

3,37 miljardist eurost on toetuse saajatele
välja makstud vaid 374 miljonit eurot ehk
11 % (25.01.2025)

KIRJUTAME PROJEKTI

- Ressursid: raha, inimesed, aeg
- Miks? Projekti mõju **ENNE - PROJEKTI MÕJU - PÄRAST**
- Projekti kirjutamine, juhtimine, elluviimine ja aruandlus - ühes isikus või mitte?
- Projekti kirjutamise kulu ei ole abikõlbulik?
- Projektijuhi tasu on/ei ole abikõlbulik
- Rahastaja nõuded ja toetuse andmise tingimused *versus* ettevõtja huvid

MÕNED NÕUANDED...

- Meetme määrus, abikõlblikud tegevused, aruandlus
- Toetuse saaja sihtrühm (tegutsemise aeg, müügikäive)
- Vaata programmis eelnevalt rahastatud projekte
- Hinda, kas võimalik kõiki nõudeid täita, hankida tähtaegselt lisadokumente (ehitusluba, projekt)
- Konsulteeri rahastajapoolse ametnikuga
- Osale rahastaja infopäeval!
- Oled edukas siis, kui kaasad enda ümber on targad inimesed: “Mul on vaja nõu pidada ühe targa inimesega, seepärast helistasin Teile”

PROJEKTI EELARVESTAMINE, KULUDE JA TULUDE PLANEERIMINE

- Projekti raames tehtavad abikõlbulike kulude algusaeg (KIK - taotlusvooru väljakuulutamise tähtajast, LEADER - projektitaotluse esitamisest)
- Eelarve piirmäär. Kas taotleda maksimumsumma või mitte? Kas projektikirjutamine tasub ennast ära?
- Toetuse väljamaksmine taotlejale enne või pärast projekti, valdavalt pärast kulude teket. Väljamaksetaotluste arv. Rahavoo planeerimine
- Projekti tulu lubatud, sh tulu kajastamine omafinantseeringuna
- Omafinantseeringu (OF) suurus, taotleja suutlikkus OF panustamiseks. **Arvuta OF suurus (toetus max 10 000, OF 20%)**

OMAFINATSEERINGU ARVUTAMINE

10 000 EUR – 80%

X EUR (OF) – 20 %

$$\frac{10\,000 \times 20}{80} = 2500$$

80

KUIDAS SAADA POSITIIVNE RAHASTUSOTSUS

- Mahuta projekt “suure pildi” sisse, st arvesta EL, Eesti ja piirkonna arengustrateegiate (sh linna ja maakonna arengukavade)
- Lääne-Eesti (Saaremaa, Hiiumaa, Läänemaa ja Pärnumaa) [Ringbiomajanduse teekaart](#)
- Alusta projekti kirjutamist “tagantpoolt” (vt abikõlbulikud tegevused, -kulud). Rõhuasetus abikõlbulikel tegevustel või sihtrühmal.
- Vaata üle rahastaja hindamiskriteeriumid (max punktid)
- Koostöö. Lai sihtrühm. Töökohtade loomine. Jätkusuutlikkus
- Eesmärkide, tegevuste, kulude tasakaal ja kooskõla. Tasakaalus eelarve

LEADER GRUPID

- Pärnu Lahe Partnerluskogu
Romantiline Rannatee
- Liivi Lahe Kalanduskogu
- Rohelise Jõemaa Koostöökogu

PÄRNU LAHE PARTNERLUSKOGU (PLPK)

MEEDE 1 - ETTEVÕTLUSE ARENDAMINE JA MITMEKESISTAMINE

- Taotlejaks saab olla vähemalt kuus kuud tegutsev AS, OÜ, FIE ja SA
 - toetus on mõeldud mikroettevõtjatele (alla 10 töötajaga)
 - toetuse suurus 2 000 – 60 000 €
 - toetuse määr kuni 60%
 - **Taotluste vastuvõtt 03.-07.03.2025 kuni kell 16:00**
- 06.-10.10.2025 kuni kell 16:00** <https://dev.plp.ee/toetused/>

MTÜ LIIVI LAHE KALANDUSKOGU (LLKK)

- I taotlusvoor **03.-09.02.2025**
- II taotlusvoor **01.-10.10.2025**
- Pärnumaa kalanduspiirkonna strateegia aastani 2030+
- [Tegevussuundade eelarve 2025.a.](#)

STARDITOETUS

ETTEVÕTLUSE JA INNOVATSIOONI SIHTASUTUS (EIS)

- Alustavale ettevõtjale (kuni 3a);
- müügitulu oli taotluse esitamise majandusaastale vahetult eelnenud majandusaastal/kvartalil 40 000 EUR või väiksem;
- Kasvupotentsiaaliga ettevõtted - suutlikkus saavutada müügitulu projekti teisel aastal (Tallinna/Tartu 80 000 EUR, mujal Eestis min 40 000 EUR);
- üks töökoht kolme kuu jooksul rahastuse otsusest;

STARDITOETUS 5 MILJ EUR

- 20 000 + OF 5000 EUR
- projekti kestvus kaks aastat;
- toetuse väljamakse 15 000 + 5000 EUR;
- kuludokumente ei nõuta (1+1);
- välistatud tegevusalad (EMTAK) toetuse taotlemisel;
- kohustuslik eelnõustamine arenduskeskuses;
- starditoetuse välistatud valdkonnad
- loe rohkem [STARDITOETUS](#)

PRIA KONKURENTSIVÕIME KASVUTOETUS MAAPIIRKONNA ETTEVÕTLUSE INVESTEERINGUTOETUS

- mikro- ja väikeettevõtjad – 2.a. tegevust, müügitulu min 40 000 eur ilma km-ta;
- taotlusvooru eelarve 20 000 000 eur
- toetus kuni 40% (VTA). OF 60-85% investeeringust
- taotluste vastuvõtt alates august.2024. a. eelarve lõppemiseni;

<https://www.pria.ee/toetused/konkurentsivoime-suurendamise-investeeringutoetus#nouded-taotlejale>

MAAPIIRKONNA ETTEVÕTLUSE INVESTSEERINGUTOETUS 2024 (2)

Tegevuste elluviimine

- PRIA-ga kokkulepitud eelarves
- põhjendatud kulud
- projekti elluviimine 2 a.

- **KULUDOKUMENTE ESITADA POLE VAJA !!!**

TOIDUTURVALISUS

TALULIIDU VEEBIKONVERENTS Talust taldrikule

<https://www.youtube.com/watch?v=4I0MFTjmhB0>

- Toidutootjatele
- Toidunautlejatele
- **Peretalude proovikivi:** põllumajandusmaa koondumine suurettevõtjate kätte, PhD Marii Järv, Eesti Maaülikool

[KÕIK ETTEKANDED](#)

MEETMED VÄIKETOOTJATELE REGIONAAL- JA PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM (REM)

REM 23 SEKKUMIST

TALUST TALDRIKULE: KASVATAMINE, VÄÄRINDAMINE, TURUSTAMINE RAHASTAMINE

PÕLLUMAJANDUSTOETUSED

- Väikeste põllumajandusettevõtete arendamise investeringutoetus
- (15 – 85 % kuludest) – avanes **2024 sügisel**
- Põllumajandustootjate materjaalsed ja immaterjaalsed investeeringud (50% toetus, noortele põllumaj. tootjatele 70%) – avaneb **2025.a. algul**

TALUST TALDRIKULE: VÄÄRINDAMINE

- Toidutööstuse materjaalsed ja mittematerjaalsed investeeringud mikro- ja väikeetevõtjatele (toetus 15 -50%)
- [Bioressursside väärindamise investeeringutoetus](#) Kõrvalsaaduste ringlussevõtt (toetus 15 - 45%)
- **10. märts - 3. aprill 2025 kell 16:30**

TALUST TALDRIKULE: TURUSTAMINE

- Lühikeste tarneaahelate ja kohaliku turu arendamine. Eesmärk – uute turustusvõimaluste loomine;
- Teavitus- ja müügitegevused (toetus max 70 %)
- Investeeringud (toetus max 50 %)
- Koostööprojekt - 2 (põllu)maj EV, MTÜ, tootjaorganisatsioonid, maaturismi- ja kulinaaria edendajad)
- avaneb **2025.a. alguses**

TÄNAN!